

Quickscan ecologie

Spijkenisse, Malledijk 10

Datum	18-05-2020
Auteur	T.D. Breur, Msc
Opdrachtgever	Ziggurat
Rapport code	QS20026v1
Wijze van citeren	Breur, T.D. 2020. Quickscan ecologie, Spijkenisse, Malledijk 10. Rapportcode: QS20026v1. Breur Ecologie & Onderzoek. Dordrecht

Breur Ecologie & Onderzoek
Schipbeekstraat 74
3313AR Dordrecht

Disclaimer

Op alle tekst, foto's en afbeeldingen in dit rapport berust – tenzij anders vermeld – het auteursrecht van Breur Ecologie & Onderzoek. Deze rapportage, inclusief eventuele bijlage(s), is vertrouwelijk en uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen dan de geadresseerde is zonder toestemming niet toegestaan. Aan dit rapport kunnen geen rechten worden ontleend. Breur Ecologie & Onderzoek kan niet aansprakelijk worden gesteld voor eventuele schade als gevolg van een onjuiste of onvolledige weergave van de gegevens in dit rapport.

Copyright © Breur Ecologie & Onderzoek 2020.

Inhoudsopgave

Samenvatting.....	3
1 Aanleiding.....	4
2 Doel.....	4
3 Werkwijze.....	4
4 Wettelijk kader beschermde soorten.....	5
4.1 Beschermde soorten.....	5
4.2 Beschermde gebieden.....	6
4.3 Beschermde houtopstanden.....	6
4.4 Zorgplicht.....	6
5 Plangebied & ontwikkeling.....	7
5.1 Huidige situatie.....	7
5.2 Geplande ontwikkeling.....	9
5.3 Toekomstige situatie.....	9
5.4 Planning.....	9
6 Beschermde gebieden.....	10
6.1 Wet natuurbescherming.....	10
6.2 Omgevingsverordening.....	10
7 Beschermde soorten.....	11
7.1 Planten.....	11
7.2 Vogels.....	11
7.3 Grondgebonden zoogdieren.....	12
7.4 Vleermuizen.....	13
7.5 Overige soorten.....	13
8 Conclusie & aanbevelingen.....	14
8.1 Conclusies.....	14
8.2 Aanbevelingen.....	14
Bronvermelding.....	15

Samenvatting

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Ziggurat een quickscan ecologie uitgevoerd aan de Malledijk 10 te Spijkenisse. De boerderij op deze locatie zal worden gesloopt ten behoeve van de bouw van drie woonhuizen. Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld verkregen van het (potentiële) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in het plangebied.

Dit onderzoek heeft tot de volgende conclusies geleid:

- De ontwikkeling leidt niet tot negatief effect op beschermde natuurgebieden.
- De geplande ontwikkeling heeft mogelijk negatief effect huismussen en vleermuizen. Aanvullend onderzoek is noodzakelijk om vast te stellen welke functies het plangebied vervult voor deze soorten.
- Het plangebied is geschikt als nestplaats voor algemene vogels, waarvan de nesten alleen beschermd zijn wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- en kapwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half augustus.
- Voor alle soorten flora en fauna (beschermd en onbeschermd) geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit betekent dat de initiatiefnemer verplicht is om zorgvuldig te werken en dat onnodige schade aan planten of dieren altijd dient te worden voorkomen.

De sloop en herinrichting van het terrein bieden ook kansen voor de natuur. Zo kunnen er in de nieuwe woningen voorzieningen aangebracht worden voor vogels, vleermuizen en kleine zoogdieren. Ten aanzien van het groen wordt aanbevolen om te kiezen voor een gebiedseigen inheemse erfbepanting. Door hiermee rekening te houden kan de biodiversiteit van de toekomstige situatie verhoogd worden.

1 Aanleiding

Breur Ecologie & Onderzoek heeft in opdracht van Ziggurat een quickscan ecologie uitgevoerd aan de Malledijk 10 te Spijkenisse. De oude boerderij op deze locatie zal worden gesloopt ten behoeve van de realisatie van drie kavels met woonhuizen. Een quickscan ecologie was noodzakelijk om te beoordelen of deze geplande ontwikkeling effect heeft op beschermde soorten en gebieden in het kader van de Wet natuurbescherming.

2 Doel

Het doel van dit ecologisch onderzoek is om antwoord te geven op de volgende vragen:

- Is het plangebied gelegen in/nabij beschermde natuurgebieden?
- Zijn beschermde soorten flora en fauna (potentieel) aanwezig in het plangebied?
- Leidt de geplande ontwikkeling tot een overtreding van de Wet natuurbescherming?
- Dienen er vervolgstappen genomen te worden in het kader van de Wet natuurbescherming?

3 Werkwijze

Door middel van een bureaustudie en een veldbezoek is een compleet beeld gekregen van het (mogelijke) voorkomen van beschermde soorten flora en fauna in en om het plangebied.

- **Bureaustudie**
Door middel van een literatuur- en internetstudie is onderzocht welke beschermde soorten (potentieel) voor kunnen komen in en om het plangebied. Hierbij zijn onder andere verspreidingsatlassen en openbaar beschikbare waarnemingen bestudeerd.
- **Oriënterend veldbezoek**
Een verkennend veldbezoek is uitgevoerd door T.D. Breur op 11-05-2020. Het gehele plangebied is onderzocht, belangrijke elementen zijn gefotografeerd en indien nodig geïnspecteerd met behulp van verrekijker, zaklamp, inspectiespiegel en endoscoop camera.

4 Wettelijk kader beschermde soorten

4.1 Beschermde soorten

De bescherming van flora en fauna is in Nederland vastgelegd in de Wet natuurbescherming. Deze soortbescherming onderscheidt drie categorieën:

- **Vogelrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Vogelrichtlijn (1979). Dit heeft betrekking op alle in Europa natuurlijk voorkomende vogelsoorten. Nesten zijn te allen tijde beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Van enkele specifieke vogelsoorten is in Nederland de nest- of verblijfplaats jaarrond beschermd, ook wanneer hier niet gebroed wordt.
- **Habitatrichtlijnsoorten**
Gebaseerd op de Europese Habitatrichtlijn (1992). Onder deze categorie vallen specifieke soorten uit verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) waarvoor op Europees niveau instandhoudingsdoelstellingen zijn vastgesteld.
- **Nationaal beschermde soorten**
In de wet worden dit ook wel "andere soorten" genoemd. Dit betreft specifieke soorten verschillende groepen (vaatplanten, zoogdieren, vissen etc.) die op nationaal niveau beschermd zijn. Let wel: Als bevoegd gezag mogen provincies soorten uit deze derde categorie vrijstellen van een ontheffingsplicht. De bescherming van deze soorten verschilt hierdoor tussen provincies.

Per beschermingscategorie gelden verschillende verbodsbepalingen, deze zijn in onderstaande tabel weergegeven. Uitgangspunt voor de soortbescherming is het "nee, tenzij" principe: handelingen met negatief effect op soorten in verboden tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan.

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming per beschermingscategorie.

4.2 Beschermde gebieden

De bescherming van natuurgebieden is vastgelegd in de Wet natuurbescherming en in de provinciale Omgevingsverordening.

- **Wet natuurbescherming**

De gebiedsbescherming in deze wet heeft uitsluitend betrekking op Natura 2000-gebieden. Deze gebieden hebben instandhoudingsdoelstellingen vastgesteld op Europees niveau. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

- **Omgevingsverordening**

In de provinciale Omgevingsverordening is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Dit is een nationaal netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het ruimtelijke beleid voor het NNN is gericht op 'behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken' van het NNN. Aanvullend op dit nationale netwerk kan de provincie ook andere gebieden een planologische bescherming toekennen, dit gebeurt bijvoorbeeld bij belangrijke provinciale landschappen of belangrijke weidevogelgebieden.

4.3 Beschermde houtopstanden

De kap van houtopstanden (bos, lanen, houtwallen, hagen, struwelen etc.) is onderhevig aan de regelgeving van de Wet natuurbescherming indien:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wet natuurbescherming' ligt.
- de houtopstand groter is dan 10 are (1.000 m²), of het om bomen gaat in een rijbeplanting van meer dan 20 bomen.

In het onderzoeksgebied is geen sprake van houtopstanden die voldoen aan bovenstaande criteria. De bescherming van houtopstanden komt in deze rapportage dan ook niet verder aan de orde.

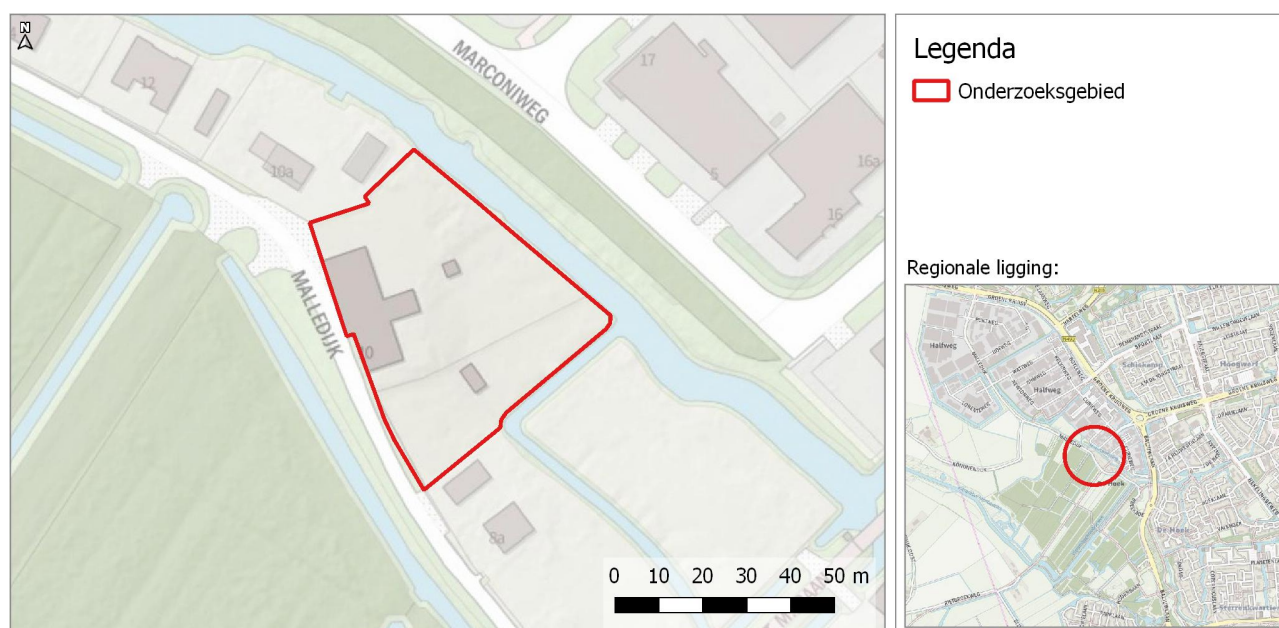
4.4 Zorgplicht

Overkoepelend geldt voor alle in het wild levende planten en dieren de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat onnodige schade aan dieren en planten te allen tijde dient te worden voorkomen. Bij werkzaamheden met negatief effect op planten en dieren dienen maatregelen genomen te worden (binnen wat redelijkerwijs van de initiatiefnemer verwacht mag worden) om dit negatieve effect zoveel mogelijk te voorkomen of te verminderen.

5 Plangebied & ontwikkeling

5.1 Huidige situatie

Het plangebied is gelegen aan de westzijde van Spijkenisse, gemeente Nissewaard, Zuid-Holland. Het betreft een kavel met een voormalige boerderijwoning. De muren van de bebouwing zijn opgebouwd uit bakstenen, het dakvlak is voorzien van dakpannen. Tevens bevindt er zich een klein schuurtje op het terrein. Het terrein is gelegen tussen een sloot en de Malledijk, direct achter deze Malledijk is een groengebied gelegen: het Mallebos. Groen in het plangebied bestaat uit enkele elzen, wilgen, fruitboompjes en een aantal eiken, de lagere begroeiing bestaat uit heesters en hagen, een kruidenrijke vegetatie en verwilderde tuinbeplanting.

Afbeelding 1: Ligging van het onderzoeksgebied (rood omkaderd). De regionale ligging is aangegeven rechtsonder in de rode cirkel.

Afbeelding 2: Zicht op het plangebied vanaf de Malledijk.

Afbeelding 3: Zicht op de achterzijde van de bebouwing.

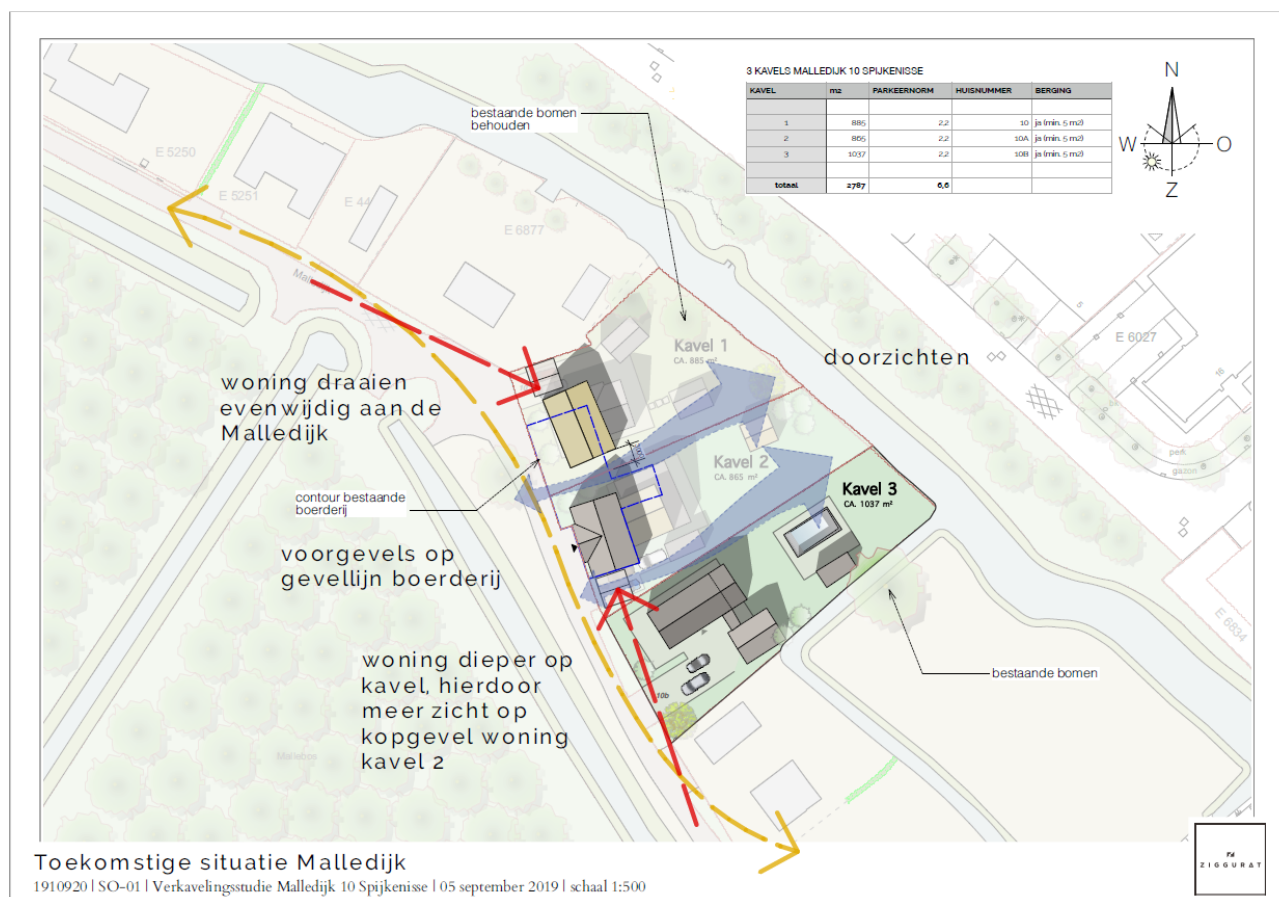
Afbeelding 4: Tuin aan de achterzijde van de bebouwing.

Afbeelding 5: Watergang aan de achterzijde van het terrein.

5.2 Geplande ontwikkeling

De bebouwing in het plangebied zal gesloopt worden, enkele bomen aan de achterzijde van het terrein blijven behouden, overige bomen en beplanting worden verwijderd. Na de sloop- en kapwerkzaamheden wordt het terrein bouwrijp gemaakt ten behoeve van de bouw van drie woonhuizen.

Afbeelding 6: Impressie toekomstige inrichting. Bron: Ziggurat

5.3 Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie is het terrein verdeeld in drie kavels met woonhuizen.

5.4 Planning

Een exacte planning van de werkzaamheden is nog niet bekend.

6 Beschermde gebieden

6.1 Wet natuurbescherming

De meest nabijgelegen Natura-2000 gebieden zijn de Oude Maas en het Haringvliet, op respectievelijk 3 en 4,5 km afstand tot het plangebied. Hoewel het plangebied geen onderdeel uitmaakt van deze gebieden geldt dat ook eventuele externe effecten getoetst moeten worden. Dit heeft bijvoorbeeld betrekking op negatief effect als gevolg van een toename in stikstofuitstoot in het plangebied. In dit geval valt negatief effect als gevolg van stikstofdepositie op voorhand uit te sluiten op basis van de aard van de werkzaamheden en de afstand tot stikstofgevoelige Natura-2000 gebieden. Overige negatieve externe effecten (trilling, geluidsoverlast, lichtoverlast etc.) vallen uit te sluiten vanwege de afstand tussen het plangebied en het Natura-2000 gebied. Ten aanzien van Natura-2000 is de ontwikkeling niet vergunningsplichtig.

6.2 Omgevingsverordening

Het plangebied is niet gelegen in onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), noch in belangrijk weidevogelgebied. Direct aan de overzijde van de Malledijk bevindt echter het Mallebos, dit gebied behoort wel tot het NNN. Ontwikkelingen in het plangebied leiden echter niet tot een fysieke aantasting of anderzijds significant negatief effect op de wezenlijke waarden en kenmerken, de oppervlakte of de samenhang van beschermde groengebieden. Er is geen sprake van een conflict met de Provinciale Omgevingsverordening.

Afbeelding 7: Beschermde natuur (groen gearceerd) in de nabijheid van het plangebied.

7 Beschermde soorten

7.1 Planten

Het plangebied wordt gekenmerkt door een gevarieerde plantengroei welke deels bestaat uit (verwilderde) tuinplanten. Op het grasveld groeiden ten tijde van het veldbezoek veel scherpe boterbloemen, een algemene soort. Andere aangetroffen wilde planten betroffen ook uitsluitend algemene soorten: fluitekruid, paardenbloem, hondsdrif, speedistel en grote brandnetel. Dit zijn overwegend soorten die duiden op voedselrijke omstandigheden. Beschermde soorten vaatplanten in de omgeving van het plangebied zijn vooral gebonden aan schrale graslanden of andere zeer specifieke natuurlijke habitats. Dergelijke beschermde flora wordt op basis van het habitat niet in het plangebied verwacht. Specifieke aandacht is uitgegaan naar de aanwezigheid van beschermde muurflora maar deze zijn eveneens niet aangetroffen. Aanwezigheid van beschermde flora wordt uitgesloten in het plangebied.

Afbeelding 8: Beeld van de begroeiing in de achtertuin.

7.2 Vogels

Het dak met dakpannen biedt potentie als nestplaats voor de huismus. De dichte hagen op het terrein kunnen voor deze vogelsoort een functie vervullen als leefgebied. Hoewel de huismus niet is waargenomen tijdens het bezoek t.b.v. de quickscan waren er wel huismussen aanwezig aan de Malledijk 8. Gezien de aanwezigheid van deze soort in de buurt, en gezien de geschiktheid van nesthabitat en leefgebied in het plangebied is aanvullend onderzoek naar huismussen noodzakelijk.

Aanwezigheid van de gierzwaluw wordt uitgesloten. Deze vogelsoort heeft nestopeningen nodig met een vrije aanvliegroute, dergelijke holtes zijn niet aanwezig in het gebouwoppervlak. Het

dakvlak wordt aan de kopse gevels afgesloten door houten daklijsten welke toegang voor de gierzwaluw onmogelijk maken.

Ook de aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen roofvogels en uilen wordt uitgesloten in het plangebied, grote takkennesten of sporen zoals braakballen, veren, uitwerpselen of prooi-resten zijn niet aangetroffen. De steenuil en de kerkuil verkiezen hiernaast vaak oude boerderijen welke zijn gelegen in een meer open en weids landschap. Het plangebied is gelegen aan de rand van de bebouwde kom, en direct tegenover het plangebied bevindt zich een dicht bos. Dit habitat is meer geschikt voor een soort zoals de bosuil, maar verblijfplaatsen van deze soort zijn niet jaarrond beschermd en bovendien zijn geschikte boomholtes niet aanwezig in het plangebied.

Het plangebied is daarnaast geschikt als nesthabitat voor algemene vogels waarvan de nestplaatsen niet jaarrond beschermd zijn. Te denken valt aan gebouwbroeders zoals de spreeuw, of boom- en struweelvogels zoals lijsters en de houtduif. In de coniferen haag in het plangebied bevond zich tijdens de quickscan een nest van de zanglijster met vier bijna vliegvlugge jongen. In een nisje in de schuur bevond zich een nest van de pimpelmees, eveneens met jongen. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de werkzaamheden wordt hierom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen. Dit broedseizoen loopt grofweg van half maart t/m half augustus. Let wel: dit is geen vaste periode, afhankelijk van weersomstandigheden kunnen vroege of late broedgevallen zich voordoen. Bij twijfel over de aan- of afwezigheid van nesten dient een deskundige ingeschakeld te worden.

Afbeelding 9: Nest van de zanglijster in de coniferen haag in het plangebied.

7.3 Grondgebonden zoogdieren

In de omgeving van het plangebied komen een aantal beschermde soorten zoogdieren voor welke met name gebonden zijn aan waterrijke natuurlijke habitats (zoals de bever en noordse woelmuis). In het plangebied is geen geschikt habitat aanwezig voor deze soorten (waterpartijen worden niet aangetast en vallen buiten de begrenzing van het plangebied), er zijn geen natuurlijke oeverzones met ruigtevegetaties en een lange natte gradiënt, er zijn geen

wilgenbossen etc. Wel is het het plangebied geschikt voor algemene soorten zoogdieren waarvoor in de provincie Zuid-Holland een vrijstelling geldt. Dit betreft soorten zoals de egel en algemene muizensoorten. Voor deze soorten is geen ontheffing of aanvullend onderzoek noodzakelijk. Wel geldt ten aanzien van deze dieren de zorgplicht, zie Hfst. 8.2.

7.4 Vleermuizen

In het geveloppervlak bevinden zich diverse kieren, scheuren en gaten (zie afb. 10). Dergelijke plekken – in combinatie met de ligging aan een groot groengebied – maakt dat deze holtes en nisjes zeer geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en grootoorvleermuis). Een functie als massawinterverblijfplaats is echter uitgesloten, het gebouw is te klein qua omvang en te slecht geïsoleerd, het temperatuurbufferend vermogen is te klein. Aanvullend vleermuisonderzoek naar zomer-, kraam-, en paarverblijfplaatsen is noodzakelijk in de periode mei t/m september.

7.5 Overige soorten

In het plangebied bestaat geen potentie voor andere beschermde diersoorten (amfibieën, reptielen, libellen, weekdieren). Habitat voor deze soorten is afwezig (waterpartijen, natuurvriendelijke oevers, schrale graslanden) en/of het plangebied is gelegen buiten het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Wel bestaat er kans op aanwezigheid van algemene vrijgestelde amfibieën zoals de gewone pad en bruine kikker. Ten aanzien van deze soorten geldt enkel de zorgplicht.

8 Conclusie & aanbevelingen

8.1 Conclusies

- De geplande ontwikkeling heeft geen negatief effect op beschermde natuurgebieden (zowel op provinciaal als op Europees niveau).
- De geplande ontwikkeling heeft mogelijk negatief effect op nesten, verblijfplaatsen en functioneel leefgebied van diverse beschermde soorten. Aanvullend onderzoek is nodig naar:
 - Huismus
 - Vleermuizen (gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger en gewone grootoorvleermuis)
- Het plangebied is geschikt als nesthabitat algemene broedvogels. Nesten van deze vogels zijn alleen beschermd wanneer zij in gebruik zijn. Bij het plannen van de sloop- en kapwerkzaamheden wordt daarom aangeraden om rekening te houden met het vogel broedseizoen: grofweg van half maart t/m half augustus.
- Het plangebied is geschikt voor onbeschermde dan wel vrijgestelde soorten (zoals algemene muizensoorten, egel, gewone pad). Het aanvragen van een ontheffing is voor deze soorten niet nodig, wel geldt te allen tijde de zorgplicht (zie aanbevelingen).

8.2 Aanbevelingen

- In het kader van de zorgplicht dient men zorg te dragen voor alle in het wild levende planten en dieren. Onnodige schade dient te allen tijde te worden voorkomen. In de praktijk betekent dit bijvoorbeeld dat wanneer er zich een egel of een pad in het werkveld bevindt dat deze verplaatst wordt, dan wel de gelegenheid dient te krijgen om het werkgebied op eigen kracht te verlaten.
- De sloop van de bebouwing en de herinrichting van het terrein bieden ook kansen voor de natuur. Zo kunnen er voorzieningen aangebracht worden voor vogels, egels en andere dieren. Dit kan tevens bijdragen aan het landelijke karakter van het plangebied. Ten aanzien van eventueel nieuw aan te brengen plant- en boomsoorten wordt aanbevolen om te kiezen voor inheemse soorten. Inheemse beplanting is van een veel grotere waarde voor inheemse dieren dan exotische beplanting. Door hiermee rekening te houden kan de biodiversiteit van de toekomstige situatie verhoogd worden.

Bronvermelding

Ministerie van Economische zaken. 2016. Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

Kaartmateriaal:

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Beschermde gebieden:

<https://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

<https://www.zuid-holland.nl/overons/feiten-cijfers/interactieve/>

<https://calculator.aerius.nl/calculator/#>

Overig:

<https://bagviewer.kadaster.nl>

<https://www.bij12.nl/onderwerpen/natuur-en-landschap/kennisdocumenten-soorten-ontheffingen-wet-natuurbescherming/>

<https://www.verspreidingsatlas.nl>

<https://waarneming.nl/>